

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLEE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 31.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk, 15 centimen.
Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 22 AUGUSTUS.

De Kerk te Geneve.

Onze lezers kennen de geschiedenis van den beruchten pater Hyacinthe, die over eenige jaren zijn klooster verliet en met een amerikaansch wijf in huwelijk trad. De secte der oud katholieken plaatste den afgevalen kloosterling aan haar hoofd als pastoor van Geneve in Zwitserland.

Helaas! Dat spel heeft eenige maanden geduurd en pater Hyacinthe Loysen heeft stilte zijne demissie gegeven.

Hyacinthe Loysen heeft eindelijk gezien, dat er met zijne hervormde kerk niets was aan te vangen, en heeft dan ook zijne geliefde parochianen naar de maan geblazen.

Te vergeefs had papa Loysen zijne schapen reeds vermaand, van eenig godsdienstig gevoel te doen blijken; de nieuwe schapen waren integendeel van denkwijs, dat alle godsdienstig gevoel onnoodig was, en men hen zoo weinig mogelijk met den naam van « God » moest vervelen.

Dat scheen papa Loysen niet te begrijpen; maar dat begreep iedereen, die klaar wilde zien.

De nieuwe kerk te Geneve was slechts uitwendig eene kerk; inwendig was het een helsch machien, bestemd om de ware Kerk te doen springen.

De leden van de vereeniging waren menschen, die aan niets geloofden; die den dood gezwoven hadden aan alle religie, doch, even als onze doktrinaires, eerbied voor de religie huichelden, om ze des te beter te kunnen dooden.

Al wat doktrinair en geus is, is overal, hier gelijk in Zwitserland, falsaris en tweezak.

Toen papa Loysen het zoo niet verstond, braakte men allerhande beledigingen en dreigementen tegen hem uit, tot dat hij eindelijk tot het besluit kwam, dat wij hooger vermelden.

Om hem voor die rechtzinnigheid te beloonen, liepen de geneefsche liberalen, bij het vernemen zijner demissie, bijeen en maakten zich gereed aan hunnen afgod van gisteren, eene duchtige charivari te geven.

Papa Loysen kende echter zijne schapen; hij wist dat het wolven in schapenvachten waren; hij had dus, heel voorzichtig, Geneve verlaten en liet de « devote mannen van de logie » aan hun lot over.

Hierin heeft Loysen ten minste getoond, nog niet gansch bedorven te zijn: hij wilde niet ten speelbal dienen aan de liberalen, om de religie in de harten des volks te vermoorden.

Door de verwijdering van papa Loysen van het geneefsche schandtooneel, valt ook

het kluchtspel der zoogezegde oud-katholieken in duigen.

De *Indépendance*, de voorstander der Loysen's, Moulson en Opsomers's, zegt:

« Zonder pater (?) Hyacinthe, kan de Kerk, die hij stichtte geen stand meer houden, en niemand zal er nog belang in stellen. »

En zoo valt nogmaals machteloos die samenweering tegen het katholiek geloof; voor verdwijnt andermaal een schandaal, onder de toejuiching van ieder deftig man.

Bloemlezing uit de liberale bladen ten bewijze van het thema:

« De liberalen zijn niet tegen de religie. »

« Ja wij willen de verdelging van uwe religie, en wij zullen altijd degenen ondersteunen die haar ondermijnen, of zij gevallen katholieken zijn, protestanten, vrijdenkers, en al wat gij wilt — als zij maar vijanden zijn van 't katholicisme. »

(*La Discussion, demokratiek blad van Brussel*).

« Het liberalismus is de vrijdenkerij of het is niets. »

(*Journal de Gand*).

« M. Laurent (godloochenaar) vertegenwoordigt, onder alle opzichten, het liberalisme. »

(*Journal de Gand*).

« De liberale partij bestaat slechts om oorlog tegen de Kerk te voeren; haar enigste doel is, dien geduchten vijand te verpletteren en te vernietigen. »

(*La Discussion*).

« Het echte liberalisme kan niet in vrede leven met den katholieken godsdienst. »

(*Echo du Parlement*).

De tongersche liberalen en hun pruilblad vallen alle weken uit tegen de oude *Gazette catholique* die certijds met hevigheid de liberalerij aanviel. Zou men niet zeggen dat het stadhuisblad veel eerlijker is dan de *Gazette catholique*? Wij zijn van gedachte dat de *Tongrois* een grooter schandaal en voorzekeer een veel lafhertiger blad is dan de gewezen *Gazette catholique*.

De opsteller der *Gazette* kwam ten minste voor zijn werk uit. De schrijvers van den *Tongrois* durven zich niet toonen!

De opsteller der *Gazette* plaatste zijnen naam als verantwoordelijke opsteller boven op zijn blad. De schrijvers van den *Tongrois* verbergen zich achter Madame Demarteau!

De opsteller der *Gazette* sprak in zijnen eigen naam. De schrijvers van den *Tongrois* spreken in den naam der liberale associatie!

De katholieken protesteerden eertijds tegen de hevigheden der *Gazette catholique*. Geen liberaal heeft tot hertoe geprotesteerd tegen de schandelijke aanvallen der lafaards die den *Tongrois* opstellen.

Ziedaar in eenige woorden het verschil afgetee-

Zij wist hare moeder te beduiden, hoe ook zij genoeg geleerd had.

Zij konde immers lezen en bijna schrijven? Zij konde zelfs een beetje rekenen en voor het breien had zij haars gelijke niet. Wat hoefde zij dan verder school te gaan?

De moeder begreep, dat het noodeloos was. Loken mocht dus te huis blijven. Zij zoude het woningsken rein houden en voor het tuintje zorgen. Zij deed het in geweten.

Toch hield zij tijd over, om het grootste gedeelte van den dag met Bruno te zijn.

In de weide zat zij met hare breikous aan zijne zij, speelde of praatte met hem, luisterde naar zijne vertellingen en redeneeringen of begeleidde met haar sijn zilveren stemmen de dreuntjes, welke hij van de Austruweleenaars, die vrijdags de stad bezochten en er de liedzangers den penning gunden, te leen kreeg.

Op het veld hield zij hem weiden of anderen lichten arbeid verrichten.

Was hij vrolijk, zij lachte en jubbelde luider dan hij, voelde hij zich ontstemd, zij deelde in zijne treurigheid.

Zooveel het in haar was, poogde zij hem op te beuren, wanneer hij de toekomst zwart en akelig te gemoet zag, en met hartelijke deelneming juichte zij de luchtkasteelen toe, welke hij in betere stemming, soms een oogenblik later, van zijn volgend leven, als hij groot zoude zijn, voor hare oogen tooverde met eene verbeelding, die onuitputtelijk scheen en, eene gloed, die van zijne vaste overtuiging blijk toonde.

Zoo groeiden Bruno en Loken op. Zij hadden hun zestiende jaar bereikt, en nog was in hunne genegenheid geene verkoeling, in hunne verknochtheid geene vermindering te bespeuren.

kend tusschen den *Tongrois* en de overleden *Gazette* van Arthur Moens.

Wij voor ons deel vinden dat Arthur Moens, ondanks al zijne overdrevendheden, een frankere kerel was als de laffe schrijvelaars, de onkundige taalbedervers en de schaamteloze eerdieven die zich achter den *Tongrois* bergen.

Repetitie van de Fanfares der *Concordia* morgen zondag om 5 uren.

De leden die tot heden niet in bezit zijn van hunne inkomkaart, knnnen dezelve bij deze gelegenheid bekomen.

Onder de benoemingen in de Leopoldsorde welke de *Moniteur* dezer dagen afkondigde bemerkten wij die van onzen stadsgenoot M. Ch. Copis, voornamesectie-oveste bij de administratie der ijzeren wegen die tot den graad van ridder verheven is. Deze onderscheiding die de wervende belooning is van eene lange en eervolle loopbaan, is in onze gansche stad met het grootste genoegen vernomen geworden.

M. A. Voncken van Tongeren heeft het examen van kandidaat in natuurlijke wetenschappen afgelegd.

M. Eugène Ghinéau heeft het examen van wijsbegeerte in letterkunde afgelegd.

M. E. Sottiaux van Tongeren heeft het onderzoek van kandidaat in natuurlijke wetenschappen afgelegd.

MANIFESTATION

EN L'HONNEUR

de Mr Louis JULLIOT

à l'occasion de la

25me année de ses fonctions parlementaires.

Des listes de souscription sont déposées chez MM.

A. SLEGGERS, président de la *Concordia*.

F. CAÏMO, président du *Cercle*.

F. MEYENS, échevin.

J. COART, conseiller communal.

H.-D. VROONEN, id.

M. COLLEE, éditeur du *Courrier du Limbourg*.

↳ L'INDICATEUR BREVETÉ des heures de départ & d'arrivée des convois des chemins de fer belges pour le mois d'AOÛT 1874, est en vente chez M. COLLEE. Avec carte. Pr. 25 cent^{mes}.

BUITENLAND.

Frankrijk

DE ONTVLUCHTING VAN BAZAINE.

Wij hebben donderdag den brief afgekondigd, waarin mev. Bazaine de ontsnapping van haren man uitlegt, en bevestigt dat die vlucht wel degelijk langs eene koord heeft plaats gehad, iets wat zeer onwaarschijnlijk moet klinken als men in aanmerking neemt dat de heer Bazaine een zestigjarig man is en daarbij zwaarlijvig. Thans vinden wij in een blad van Keulen breedvoerige mededeelingen over de vlucht van den maarschalk, welke het blad beweert echt te zijn. Wij hebben gedacht te gedeeltelijk onder het oog onzer lezers te moeten brengen:

« Bazaine bewoonde, zoo schrijft de *Kolnische*

Hoe het verder, in gewone omstandigheden, met die genegenheid en verknochtheid zoude zijn afgevoelen, valt niet moeilijk te raden.

Zij zouden allengs tot liefde grijpt en met een huwelijk geëindigd zijn.

Na eene min of meer lange vrijaadje zouden waarschijnlijk de jonge lieden zich tot een paar hebben laten verbinden, om voortaan, met een aantal kleinen gezegend, gelijk zoo vele anderen in armoede en gebrek, in kommer en ellende tot aan hunnen dood voort te sukkelan.

Maar de omstandigheden bleven de gewone niet. De wrokende oom stierf schielijk, eene maand pas na zijne vrouw, en daar er geene kinderen waren, daar verder geen spoor van testament werd ontdekt, kreeg Loken de helft van al het goed, waarvoor hij gansch zijn leven had geschaapt waarvan hij niet het geringste had willen afzonderen, om haar en hare moeder bij te staan.

Wat de andere helft betreft, zij ging, gelijk wij uit het gesprek van Peerjan en Tist hebben vernomen, aan de verwanten van Stine Nauwelerts, die, gelijk ons insgelijks bekend is, te Wijneghem woonden.

Van twee arme sloven zagen nu Mietriene en hare dochter zich eensklaps in twee rijke goedbezitters herschepen.

Die veelbetekenende ommekeer in haar lot bracht als bij tooverslag, eenen niet min beduidenden in denken- en handelwijze der dorpelingen te haren opzichte te weeg.

Met eene verbazende schaamteloosheid, voorzeker in de stad evenmin zeldzaam, maar op het land meer in het oog vallende, wijl zij van eene plompe naïevetide vergezeld gaat, die ze uiterst schril doet afsteken, begonnen de lieden, welke tot hertoe haar versmaad hadden, haar met allerlei bewijzen van deelneming en achting te omringen.

Zeitung een salon, eene spreekkamer en verscheidene slaapkamers, die hij van eigene meubelen had voorzien. Zijn eten, waarvoor de fransche regering hem maandelijks 230 fr. had toegestaan, en dat hij uit eigene middelen vermeerderde, werd in de vangenisstokken toebedeeld. Zijne bewakers waren de bestuurders der vangenis, Marchi, verscheidene burgerlijke beamtten en twee compagnieën soldaten. Marchi opende alle brieven aan den maarschalk en vergezeld hem overal. De muren der woning waren nagenoeg 12 voet dik, de vensters met sterke ijzeren staven gebarricadeerd, een klein terras, waarop de maarschalk vrijen toegang had, was met eenen muur omgeven. Van daar had men een prachtig uitzicht op de Middellandsche Zee, wat altijd weer de gedachte aan ontvluchting moest opwekken. En wat geen mensch voor mogelijk had gehouden, gelukte.

Om op het terras te komen, moest de vangene uit zijn salon gaan, eene brug overloopen, aan wier uiteinde eenige trappen omlaag voeren. Aan beide zijden langs de brug was een muur. Op eenen der muren stond een schildwacht. Doch er was over de brug een tent-dak gespannen, tegen het vinnig stralen der zon, dat de personen, die zich op de brug bevonden, aan de oogen van hen onttrok, die aan den voet der trappen stonden. Aan de zuidoostelijke spits van het eiland, die steil in zee valt, had de maarschalk eene kleine groentetuin aangelegd, waarin hij veel arbeidde, zijne boonen begoot en zich veel te doen gaf. Want daar zou hij zijne ontvluchting beproeven.

Op een zeer ver vooruitspringend gedeelte van dit tuintje ontdekte de maarschalk op zekeren dag eene goot, die vroeger tot afloop van het regenwater diende. Zij was door de rots heen geboord en thans door steenen en muurwerk vast verstoppt. Dag aan dag werkte hier de maarschalk om die afsluiting langzamerhand uit den weg te ruimen. Dag aan dag moest hij door steenen en graszoden hetgeen hij tot stand had gebracht voor de oogen der bespieders trachten te verbergen. Eindelijk was het hem gelukt er door heen te breken. Wanneer men aan de binnenzijde van het gat, dwars tegen den rotsmuur twee sterke ijzeren stangen legde, daaraan eene sterke touw bevestigde, die in eenen ijzeren ring eindigde en uit de andere zijde van het gat uitstak, dan kon men daaraan gemakkelijk eene touwladder vastmaken, die sterk genoeg was, om zelfs een zwaarlijvig man te dragen. In de goot zelve was plaats genoeg om daarin touw, en touwladder tot den beslissenden dag te verbergen. (Hoe de gewezen maarschalk aan touw, ijzeren stangen, ijzeren ring en verdere benodigdheden, die onze lezers beneden vermeld vinden, gekomen is, melden de authentieke mededeelingen der *Kolnische Zeitung* helaas! nog niet.)

Het moeilijkste was onopgemerkt bij die goot te komen. Iedereen avond begeleidde Marchi den vangene, wanneer deze van het terras terugkeerde, de trappen op, over de brug, tot aan de deur van het salon. Dan werd spoedig hierop de deur door de wachters gesloten en zoodoende de ontvluchting onmogelijk. De maarschalk besloot op een gelukkig toeval te hopen, dat alleen hem helpen kon, en den dag van het waagstuk af te wachten, dien hij met zijne echtgenoot had afgesproken in brieven, welke met sympathieken inkt geschreven waren. De nacht van zondag op maandag was voor de onderneming vastgesteld. Toen tegen 10 uren Bazaine met Marchi tot aan den trap kwam, verzocht hij hem herhaaldelijk zich verder geene moeite te geven; de afstand tot het salon was kort genoeg; Marchi behoeftte de trappen niet op te klimmen. Marchi liet zich bepraten. De

Zij die gisteren nog uit de hoogte op haar nederzagen en zich niet verwaardigden met haar om te gaan, haastten zich naar de eer van haren omgang te dingen, en zij, die nauwelijks haar groetten of toespraken, wanneer zij haar ontmoetten, ja meenden veel voor haar te doen, als zij Mietriene met hunne boden voor eenige stuivers daags op het veld lieten arbeiden, beijverden zich om haar hunne diensten aan te bieden, hun geschenken op te dringen, haar op alle mogelijke wijze te flinklooven en naar den mond te praten.

Eer een maand voorbij was telden moeder en dochter meer vrienden en vereerders dan zij menschen kenden, en eer het jaar ten einde liep, had Loken, inmiddels tot eene beelderige derde opgeschoten, zooveel aanbidders en vrijers, als zich huwbare knapen in den Austruweelschen polder bevonden.

De eerste pachteressen oordeelden het niet beneden hare waardigheid, als zij te Austruweel kwamen, in het nederige huizeken bij den Scheldedijk — Mietriene konde voor alsof er niet te beschuilen het te verlaten, — een bezoek af te leggen, en de stugste boeren aanzelden niet der voormalige dagloonster vrij duidelijk te kennen te geven, dat zij 't voor een geluk zouden rekenen indien zij in eene verkeerking van haar meise met hunnen Rikus, hunnen Kobus, hunnen Petrus, of hoe de pummels ook heetten, wilde toestemmen.

En Bruno? Hoe beviel hem die ommekeer? Wat werd zijne houding tegenover dit meise, zoo lang de deelgenootte zijner vernedering, thans plotseling het voorwerp der algemeene achting en vereering?

De waarheid dwingt ons te bekennen, dat hij dien ommekeer, zoo niet met leede oogen, toch

De plannen van Peerjan

DOOR

SLEECKX.

(8^e VERVOLG.)

Kortom hij liet zich door geene vrees voor bekliving of mishandeling afschrikken, waar het verdediging geld zijner jeugdige vriendin.

Dat de kinderen van lieverdele elkander durbaar werden en eindigden met de een den anderen hartstochtelijk aan te hangen, kan evenmin iemand bevreemden.

Het was de natuurlijke loop der dingen, die maakt dat overal en altijd de verdrukten, vroeg of laat, samenspannen, om hunne verdrukters het hoofd te bieden.

Het ware veeleer bevreemdend geweest, indien de plagerijen, waaraan zij van wege hunne makkers ten doel stonden, eenen anderen uitslag hadden opgeleverd, indien de hulp, welke zij schier dagelijks in de gelegenheid waren elkander te verleen en de banden niet vaster hadde toegehaald, die hunne harten vereenigden.

De tijd zelf, verre van hunne genegenheid te doen verflaunen, gelijk het in de eerste jeugd, en, leider! ook in meergevorderden onderdom vaak het geval is, de tijd scheen haar nieuw voedsel en nieuwe krachten te leenen.

Peerjan werd weduwer. Bruno mocht niet langer de lessen van den meester te Oordenen volgen.

Dag in dag uit werd hij met de koeien in de weide of met de knechts naar het veld gezonden.

Het gaf niet, even als vroeger bleef Loken zijne onafscheidbare gezellin.